

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                            |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Bliski Wschód we współczesnym świecie (Ćw. audytoryjne), PG_00203937                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           |                            |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Dyplomacja (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           |                            |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2027 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Rok akademicki realizacji przedmiotu                      |                            |                        | 2028/2029                                                                                                                                                                                                            |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Grupa zajęć                                               |                            |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Sposób realizacji                                         |                            |                        | na uczelni                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Rok studiów                              | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Język wykładowy                                           |                            |                        | polski                                                                                                                                                                                                               |                       |       |
| Semestr studiów                          | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Liczba punktów ECTS                                       |                            |                        | 3.0                                                                                                                                                                                                                  |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Forma zaliczenia                                          |                            |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Politologii -> Zakład Stosunków Międzynarodowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                            |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           | dr hab. Wojciech Grabowski |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                            |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Wykład                                                    | Ćwiczenia                  | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                                              | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.0                                                       | 30.0                       | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           |                            |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                            | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                                                      | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 30                                                        |                            | 2.0                    |                                                                                                                                                                                                                      | 43.0                  | 75    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu "Bliski Wschód we współczesnym świecie" jest dostarczenie studentom dogłębnej wiedzy na temat geopolitycznych, społecznych, ekonomicznych i kulturowych aspektów regionu Bliskiego Wschodu, który odgrywa kluczową rolę na arenie międzynarodowej. Kurs ma na celu wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji współczesnych wydarzeń oraz zjawisk zachodzących w regionie, a także zrozumienia ich wpływu na politykę globalną. |                                                           |                            |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu                               | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Efekt z przedmiotu                                                                                               | Sposób weryfikacji i oceny efektu                           |
|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                                             | [DYPL3_K01] Rozumie potrzebę zdobywania wiedzy i nowych umiejętności.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | wykazuje potrzebę doskonalenia swoich umiejętności                                                               | [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
|                                                             | [DYPL3_U01] Potrafi interpretować i wyjaśniać zachowania jednostek i grup społecznych w życiu społecznym i politycznym w kontekście dyplomacji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | umie wyjaśnić przyczyny i następstwa sporów i konfliktów na tym                                                  | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                     |
|                                                             | [DYPL3_U03] Potrafi analizować i opisywać genezę oraz przebieg zjawisk i procesów społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych, kulturowych i etycznych w kontekście dyplomacji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | ma świadomość globalnego oddziaływania zagrożeń dla bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie                          | [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport                   |
|                                                             | [DYPL3_W02] Ma wiedzę w wybranym obszarze dyplomacji, obejmującą różne rodzaje struktur i instytucji społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych istotnych dla działań dyplomatycznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | zna podstawowe fakty dotyczące historii społecznej i politycznej omawianego regionu, rozumie specyfikę kulturową | [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport                   |
|                                                             | [DYPL3_W03] Ma zaawansowaną wiedzę o więziach społecznych, politycznych i kulturowych między ludźmi, grupami i instytucjami funkcjonującymi w polityce oraz dyplomacji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | zna podstawowe zagadnienia dotyczące problematyki regionu                                                        | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                     |
|                                                             | [DYPL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o historycznych, społecznych, kulturowych i ekonomicznych uwarunkowaniach życia politycznego, które kształtują funkcjonowanie instytucji i struktur w dyplomacji.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ma wiedzę o zagrożeniach i wyzwaniach występujących na tym obszarze                                              | [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                     |
|                                                             | [DYPL3_W08] Ma zaawansowaną wiedzę o politycznej organizacji społeczeństw, procesach przemian społecznych, politycznych i gospodarczych oraz zmianach zachodzących w strukturach społecznych i ich konsekwencjach dla relacji, więzi i działań podejmowanych w polityce i dyplomacji na poziomie lokalnym, regionalnym i globalnym.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | potrafi zanalizować i scharakteryzować główne zagrożenia i wyzwania w regionie Bliskiego Wschodu,                | [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna                   |
| Treści przedmiotu                                           | 1-2. Bliski Wschód wprowadzenie do regionu a) Historia regionu (od starożytności, poprzez Osmanów, do II wojny światowej) Starożytne cywilizacje Narodziny Imperium (cywilizacji) Islamu Wojny Krzyżowe Imperium Osmanów Kolonializm europejski Ruchy i ideologie niepodległościowe (fundamentalistyczne i modernistyczne) Powstanie Izraela i wojny arabsko-izraelskie b) Geneza terminu Bliski Wschód c) Ramy polityczne i geograficzne regionu 3-6. System bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie a) Architektura bezpieczeństwa Bliskiego Wschodu Specyfika bezpieczeństwa regionu Ład arabski Turbulencje polityczne i militarne b) Teoria regionalnych kompleksów bezpieczeństwa Główne założenia Wrogość i przyjaźń Penetracja regionu Sekurytyzacja Czynniki społeczne c) Konflikty i wojny na Bliskim Wschodzie Izraelsko-irańska wojna hybrydowa Irańsko-saudyjskie wojny zastępcze Wojny domowe w Syrii i Jemenie 7-8. Współpraca regionalna państw autorytarnych na Bliskim Wschodzie a) Geneza i znaczenie regionalizmu na Bliskim Wschodzie b) Zależność między regionalizmem a typem reżimu politycznego c) Liga Państw Arabskich d) Rada Współpracy Arabskich Państw Zatoki e) Arabska Unia Maghrebu 9. Stosunki irańsko-arabskie - między współpracą i rywalizacją 10. Zderzenie tradycji z nowoczesnością na przykładzie transformacji Arabii Saudyjskiej a) Specyfika polityczna, gospodarcza i kulturowa Arabii Saudyjskiej b) Program rozwoju państwa Wizja 2030 c) Charakterystyka społeczeństwa tradycyjnych i współczesnych d) Przeshkody na drodze do modernizacji 11. Państwa Zatoki Perskiej a) wojna w Ukrainie 12. Polityka USA wobec regionu Bliskiego Wschodu a) Geneza obecności USA na Bliskim Wschodzie czyli ropa naftowa i zimna wojna b) Izrael, Iran i Arabia Saudyjska główni sojusznicy USA na Bliskim Wschodzie c) Zimna wojna (doktryny Eisenhowera i Cartera) d) I i II wojna w Zatoce Perskiej e) Amerykańska polityka bliskowschodnia od Obamy, przez Trumpa do Bidena (COVID-19 i wojna w Ukrainie) 13. Polityka Chin wobec regionu Bliskiego Wschodu a) Przyczyny wzrostu znaczenia Chin na Bliskim Wschodzie b) Nowy Jedwabny Szlak i zmiana porządku międzynarodowego c) Między chińskim soft power a hard power d) Rywalizacja amerykańsko-chińska na Bliskim Wschodzie (COVID-19 i wojna w Ukrainie) 14. Covid jako zmienna niezależna w polityce zagranicznej państw Zatoki Perskiej |                                                                                                                  |                                                             |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                               | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                  |                                                             |
| Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Próg zaliczeniowy                                                                                                | Składowa oceny końcowej                                     |
|                                                             | zaliczenie ustne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 51.0%                                                                                                            | 100.0%                                                      |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zalecana lista lektur                                                   | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. W. Grabowski, Współpraca regionalna państw autorytarnych: studium przypadku arabskich państw Bliskiego Wschodu, Gdańsk 2021</li> <li>2. W. Grabowski, Beyond tradition and modernity: challenges of transformation in Saudi Arabia, <i>Rocznik Orientalistyczny</i>, vol. 74, no. 2, pp. 8297, 2021</li> <li>3. W. Grabowski, Political regime type and regional cooperation a case study of Arab states, <i>Przegląd Strategiczny</i>, vol. 13, 2020, pp. 199-213.</li> <li>4. W. Grabowski, Application of the Regional Security Complex Theory for security analysis in the Persian Gulf, Atheneum, 2020, pp. 18-31.</li> <li>5. W. Grabowski, The Cooperation Council for the Arab States of the Gulf a study of Arab regionalism and integration, in: <i>International Theory Application in Asia and Africa</i>, M. Grabowski, T. Pugacewicz (eds.), Peter Lang Verlag, 2019, pp. 205-217</li> <li>6. W. Grabowski, From speech act to extraordinary measures - securitization and hybrid warfare in Iran-Israel relations, <i>Przegląd Strategiczny</i>, Art. nr 15, 2022, doi: 10.14746/ps.2022.1.9.</li> <li>7. W. Grabowski, The impact of COVID-19 on the Persian Gulf: the realist perspective, <i>Stosunki Międzynarodowe - International Relations</i>, t. 2, s. 111, 2022, doi: 10.12688/stomiedintrelat.17585.1.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                 |
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. J. Zdanowski, <i>Stosunki międzynarodowe na Bliskim Wschodzie w XX wieku</i>, Kraków 2012</li> <li>2. J. Zdanowski, <i>Historia Bliskiego Wschodu w XX wieku</i>, Wrocław 2010</li> <li>3. W. Grabowski, Regionalizm w teorii realizmu. Casus Zatoki Perskiej, [w:] E. Haliżak, J. Czaputowicz /red./ <i>Teoria realizmu w nauce o stosunkach międzynarodowych. Założenia i zastosowania badawcze</i>, Warszawa 2014, s. 265-279.</li> <li>4. K. Jędrzejczyk-Kuliniak <i>Kwestia zjednoczenia świata arabskiego funkcjonowanie Ligi Państw Arabskich</i>, w: K. Jędrzejczyk-Kuliniak K., Kwieciński L., Michalski B., Stadtmüller E.(red.) <i>Regionalizacja w stosunkach międzynarodowych. Aspekty polityczno-gospodarcze</i>, wyd. Adam Marszałek, Toruń 2008.</li> <li>5. B. Bojarczyk, The Gulf Cooperation Council - regional integration mechanism, <i>Annales UMCS, Politologia</i>, 20(1), 2013, s. 69-85</li> <li>6. R. Bania The Question of Identity inside the EU and the GCC Areas as the Factor Constructing the Process of Regional Integration, <i>Rocznik Orientalistyczny</i>, nr. 2, 2013, s. 32-53</li> <li>7. I. Pszczółka Integracja monetarna państw Zatoki Perskiej, <i>Przyszłość integracji europejskiej. Uwarunkowania rozwoju gospodarczego Unii Europejskiej</i>, P. Misztal, W. Rakowski (red.), Warszawa 2012, s. 301-315.</li> <li>8. A. Łukaszewicz, <i>Ewolucja systemów społeczno-ekonomicznych monarchii naftowych Zatoki Perskiej. Studium przypadku państw rentierskich</i>, Warszawa 2015</li> </ol> |
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zdefiniuj Bliski Wschód jako region geograficzny i polityczny? Jak i kiedy powstał termin Bliski Wschód? Omów umowę Sykes-Picot i jej skutki</li> <li>2. Wymień państwa Bliskiego Wschodu, wymień największe i najmniejsze państwa regionu, wymień i opisz państwa-pomosty, podaj inne określenia regionu i subregionów</li> </ol> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.